

Na osnovu člana 30 stav 3 Zakona o zaštiti vazduha ("Službeni list CG", broj 25/10), Vlada Crne Gore na sjednici od 24. juna 2010. godine donijela je

Uredbu o graničnim vrijednostima sadržaja zagađujućih materija u tečnim gorivima naftnog porijekla

Uredba je objavljena u "Službenom listu CG", br. 39/2010 od 20.7.2010. godine i [43/2010](#).

Član 1

Ovom uredbom propisuju se vrste tečnih goriva naftnog porijekla (u daljem tekstu: goriva), granične vrijednosti sadržaja zagađujućih materija i druge karakteristike goriva u odnosu na zaštitu životne sredine koje moraju da ispunjavaju goriva koja se stavljaju u promet na domaće tržište i način utvrđivanja i praćenja karakteristika goriva.

Član 2

Ova uredba primjenjuje se na:

1) motorne benzine (carinske tarifne oznake CN 2710 11 41, 2710 11 45, 2710 11 49, 2710 11 51 i 2710 11 59);

2) dizel gorivo (carinske tarifne oznake CN 2710 19 41 10);

3) gasna ulja koja se koriste kao goriva za dizel motore (carinske tarifne oznake CN 2710 19 41 i 2710 19 45);

4) brodska goriva (carinske tarifne oznake 2710 19 49 20) i druga goriva koja su namijenjena ili se koriste kao goriva za plovne objekte, uključujući i goriva određena standardom MEST ISO 8217 (brodsko dizel gorivo i brodsko gasno ulje), kao i goriva koja se koriste na riječnim plovilima i plovilima rekreativnog karaktera kada se ova plovila nalaze na moru;

5) gasna ulja (srednja ulja carinske tarifne oznake CN 2710 19 25, 2710 19 29 i teška ulja carinske tarifne oznake CN 2710 19 45 i 2710 19 49) koja ne spadaju u goriva iz tač. 2, 3, 4 ovog člana ili druga goriva kod kojih se manje od 65% vol. (uključujući i gubitke) destiluje na 250°C, odnosno najmanje 85% vol. (uključujući i gubitke) destiluje na 350°C po ASTM D86 metodu;

6) ulja za loženje (carinske tarifne oznake od CN 2710 19 51 do 2710 19 69) koja ne spadaju u goriva iz tač. 2, 3, 4 i 5 ovog člana, ili druga goriva koja zbog svojih destilacionih karakteristika spadaju u kategoriju teških ulja i kod kojih se manje od 65% vol. (uključujući i gubitke) destiluje na 250°C po ASTM D86 metodu.

Član 3

Izrazi upotrijebljeni u ovoj uredbi, imaju sljedeća značenja:

- 1) ASTM D86 je metod za destilaciju naftnih derivata pri atmosferskom pritisku;
- 2) brodsko dizel-gorivo je brodsko gorivo čija je viskoznost ili gustina određena skalama DMB i DMC u tabeli 1 standarda MEST ISO 8217;
- 3) brodsko gasno ulje je brodsko gorivo čija je viskoznost određena skalama DMX i DMA u tabeli 1 standarda MEST ISO 8217;
- 4) dobavljač je pravno lice ili preduzetnik koji se bavi prometom goriva, ili gorivo nabavlja za sopstvene potrebe;
- 5) ložište je tehnički uređaj u kojem gorivo sagorijeva radi upotrebe toplotne energije koja se stvara u procesu sagorijevanja;
- 6) postojeće postrojenje je postrojenje određeno zakonom kojim je uređeno integrisano sprječavanje i kontrola zagađivanja životne sredine;
- 7) integrisana dozvola je dozvola izdata u skladu sa zakonom kojim je uređeno integrisano sprječavanje i kontrola zagađivanja životne sredine.

Član 4

Motorni benzin može se stavljati u promet ako ispunjava zahtjeve u pogledu graničnih vrijednosti utvrđenih Prilogom 1 koji je odštampan uz ovu uredbu i čini njen sastavni dio.

Gorivo za dizel motore može se stavljati u promet ako ispunjava zahtjeve u pogledu graničnih vrijednosti utvrđenih Prilogom 2 koji je odštampan uz ovu uredbu i čini njen sastavni dio.

Gasna ulja mogu se stavljati u promet ukoliko sadržaj sumpora ne prelazi 1 g/kg (0,1% m/m).

Član 5

Ulja za loženje mogu se stavljati u promet ukoliko sadržaj sumpora ne prelazi 10 g/kg (1% m/m).

Izuzetno od stava 1 ovog člana, u promet se mogu stavljati ulja za loženje čiji sadržaj sumpora prelazi 10 g/kg (1% m/m) za upotrebu:

- 1) u postrojenjima sa ložštima za koja se izdaje integrisana dozvola čije su emisije sumpor dioksida u skladu sa propisom kojim se uređuju granične vrijednosti emisija zagađujućih materija u vazduh, i
- 2) u postrojenjima sa ložštima za koja se ne izdaje integrisana dozvola čija je emisija sumpor dioksida jednaka ili manja od 1700 mg/Nm³ pri sadržaju od 3% vol. kiseonika u suvom izduvnom gasu.

Član 6

Brodaska dizel-goriva mogu se stavljati u promet i upotrebljavati na plovnim objektima koji plove na redovnim brodskim linijama u lukama i iz luka na području Crne Gore ukoliko sadržaj sumpora ne prelazi 15 g/kg (1,5% m/m).

Brodaska gasna ulja mogu se stavljati u promet i upotrebljavati na plovnim objektima na vezu u teritorijalnim vodama Crne Gore ukoliko sadržaj sumpora ne prelazi 1 g/kg (0,1% m/m).

Plovni objekti koji se nalaze na vezu dužni su da odmah nakon privezivanja izvrše operaciju prebacivanja odnosno prespajanja, sa prethodno korišćenog na gorivo koje ispunjava uslove utvrđene ovom uredbom i u brodski, odnosno mašinski dnevnik unesu vrijeme vršenja operacije prebacivanja, odnosno prespajanja.

Stav 2 ovog člana ne primjenjuje se na plovne objekte koji se na vezu zadržavaju manje od dva sata prema objavljenom redu plovidbe i plovne objekte koji ugase sve motore za vrijeme boravka u luci a

snabdijevaju se električnom energijom sa kopna.

Član 7

Granične vrijednosti sadržaja sumpora iz čl. 4, 5 i 6 ove uredbe ne primjenjuju se na goriva koja se koriste:

- 1) za istraživanja i testiranja;
- 2) za obradu prije sagorijevanja;
- 3) za sredstva i objekte koji se koriste u vojne svrhe, ukoliko primjena ove uredbe umanjuje njihovo djelovanje i operativne mogućnosti;
- 4) na plovnim objektima radi spašavanja života na moru i bezbjednosti plovnih objekata i
- 5) na plovnim objektima zbog pretrpljenog oštećenja ili oštećenja brodske opreme, pod uslovom da su odmah nakon nastanka oštećenja preduzete sve neophodne mjere da se spriječi ili svede na minimum pretjerana emisija i da se oštećenje popravi u što kraćem roku.

Član 8

Dobavljač je dužan da prije stavljanja u promet ili upotrebe goriva koje je nabavio za sopstvene potrebe obezbijedi praćenje kvaliteta goriva, u skladu sa godišnjim programom praćenja kvaliteta goriva, zaključivanjem ugovora sa ovlašćenim pravnim licem u skladu sa zakonom.

Ljetnji period za sprovođenje programa iz stava 1 ovog člana računa se od 1. maja do 30. septembra, a zimski period od 1. oktobra do 30. aprila.

Program iz stava 1 ovog člana na predlog organa uprave nadležnog za zaštitu životne sredine (u daljem tekstu: Agencija) donosi organ državne uprave nadležan za zaštitu životne sredine (u daljem tekstu: Ministarstvo) u skladu sa standardom MEST EN 14274.

Član 9

Kontrolu kvaliteta brodskih goriva iz člana 6 ove uredbe vrši organ uprave nadležan za sigurnost plovidbe na osnovu broskog dnevnika, dokumentacije o nabavci tečnih goriva i analizom zapečaćenih uzoraka goriva.

Član 10

Praćenje kvaliteta goriva, odnosno uzorkovanje i laboratorijsku analizu vrši ovlašćeno pravno lice akreditovano prema standardu MEST ISO/IEC 17025.

Troškove ispitivanja i praćenja kvaliteta snosi dobavljač.

Član 11

Uzorkovanje goriva radi praćenja kvaliteta iz skladišta i rezervoara vrši se u skladu sa standardom MEST EN ISO 3170, a na benzinskim pumpama prema standardu MEST EN 14275.

Laboratorijska analiza goriva vrši se u skladu sa sljedećim standardima:

- 1) MEST EN 228 za motorne benzine;
- 2) MEST EN 590 za goriva za dizel motore;
- 3) MEST EN ISO 8754 i MEST EN ISO 14596 za ulja za loženje i brodska goriva i
- 4) MEST EN 24260, MEST EN ISO 8754 i MEST EN ISO 14596 za gasna ulja.

Rezultati izvršenih analiza iz stava 2 ovog člana iskazuju se u skladu sa standardom MEST EN ISO 4259.

Član 12

Rezultate praćenja kvaliteta goriva ovlašćeno pravno lice dostavlja dobavljaču u skladu sa programom iz člana 8 ove uredbe sa godišnjim izvještajem o statističkom vrednovanju rezultata laboratorijskih analiza po standardu MEST EN ISO 4259.

Dobavljač je dužan da rezultate i izvještaj iz stava 1 ovog člana dostavi Agenciji do 31. marta tekuće za prethodnu godinu.

Ukoliko ovlašćeno pravno lice prilikom ispitivanja kvaliteta goriva utvrdi prekoračenje propisanih graničnih vrijednosti zagađujućih materija u gorivu, dužno je da odmah obavijesti Agenciju.

Član 13

Na osnovu rezultata i izvještaja iz člana 12 ove uredbe Agencija sačinjava godišnji izvještaj o kvalitetu goriva i dostavlja Ministarstvu najkasnije do 30. aprila tekuće za prethodnu godinu.

Član 14

Odredbe čl. 4, 5 i 6 ove uredbe primjenjivaće se od 1. januara 2011. godine.

Gasna ulja koja se koriste kao goriva za dizel motore ugrađene u neputnu mehanizaciju, poljoprivredne i šumske traktore, plovne objekte unutrašnje plovidbe i objekte za rekreaciju, čiji sadržaj sumpora prelazi graničnu vrijednost od 10 mg/kg mogu se stavljati u promet do 31. januara 2011. godine.

Član 15

Ulja za loženje čiji sadržaj sumpora prelazi 10 g/kg (1% m/m) mogu se stavljati u promet, odnosno upotrebljavati u postojećim postrojenjima sa ložištimama koja imaju instalisanu toplotnu snagu jednaku ili veću od 50 MW čija je emisija sumpor dioksida jednaka ili manja od 1700 mg/Nm³ pri sadržaju od 3% vol. kiseonika u suvom izduvnom gasu, do 1. januara 2015. godine.

Član 16

Program iz člana 8 ove uredbe donijeće se najkasnije do 31. decembra 2010. godine.

Član 17

Danom početka primjene čl. 4, 5 i 6 ove uredbe neće se primjenjivati Pravilnik o tehničkim i drugim zahtjevima za tečna goriva naftnog porekla ("Službeni list SCG", br. 51/04, 54/05 i 18/06), osim odredaba člana 2 stav 1 tač. 2, 3 i 4 i čl. 6, 7, 8, 15, 16, 17 i 24.

Član 18

Ova uredba stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

PRILOG 1

Granične vrijednosti sadržaja zagađujućih materija i druge karakteristike motornog benzina

Karakteristike	Jedinica	Granična vrijednost*	
		Minimum	Maksimum
Istraživački oktanski broj		95	-
Motorni oktanski broj		85	-
Napon pare, ljetnji period	kPa	-	60,0
Destilacija:			
- količina isparenja do 100 °C	% v/v	46,0	-
- količina isparenja do 150 °C	% v/v	75,0	-
Sadržaj ugljovodnika:			
- olefini	% v/v		18,0
- aromati	% v/v	-	35,0
- benzen	% v/v	-	1,0
Sadržaj kiseonika	% m/m	-	3,7
Sadržaj oksigenata:			
- metanol	% v/v	-	3,0
- etanol (stabilizator može biti neophodan)	% v/v	-	10,0
- izo-propil alkohol	% v/v	-	12,0
- terc-butil alkohol	% v/v	-	15,0
- izo-butil alkohol	% v/v	-	15,0
- etri sa pet ili više atoma ugljenika po molekulu	% v/v	-	22,0
- ostali oksigenati	% v/v	-	15,0
Sadržaj sumpora	mg/kg	-	10
Sadržaj olova	g/l	-	0,005

* Prilikom određivanja graničnih vrijednosti, primjenjivaće se izrazi iz standarda MEST EN ISO 4259 "Naftni proizvodi-Određivanje i primjena tačnosti podataka u odnosu na metode ispitivanja" prilikom utvrđivanja minimalne vrijednosti i minimalne razlike faktora 2R iznad nule (R-reproduktivnost). Rezultati pojedinačnih mjerenja ocjenjivaće se na osnovu kriterijuma datih u standardu MEST EN ISO 4259.

+ **Vidi:**

[Ispravku - 43/2010-209.](#)

PRILOG 2

Granične vrijednosti sadržaja zagađujućih materija i druge karakteristike goriva za dizel motore

Karakteristike	Jedinica	Granična vrijednost*	
		Minimum	Maksimum
Cetanski broj		51,0	-
Gustina na 15 °C	kg/m ³	-	845,0
Destilacija:			
- 95% (v/v) destilata do	°C	-	360,0
Sadržaj policikličnih aromatičnih ugljovodonika	% m/m	-	8,0
Sadržaj sumpora	mg/kg	-	10

* Prilikom određivanja graničnih vrijednosti, primjenjivaće se izrazi iz standarda MEST EN ISO 4259 "Naftni proizvodi-Određivanje i primjena tačnosti podataka u odnosu na metode ispitivanja" prilikom utvrđivanja minimalne vrijednosti i minimalne razlike faktora 2R iznad nule (R-reproduktivnost). Rezultati pojedinačnih mjerenja ocjenjivaće se na osnovu kriterijuma datih u standardu MEST EN ISO 4259.

+ **Vidi:**

Ispravku - 43/2010-209.

Broj: 03-5434

Podgorica, 24. juna 2010. godine

Vlada Crne Gore

Predsjednik,

Milo Đukanović, s.r.

IZMENE

Po izvršenom sravnjenju sa izvornim tekstom, utvrđeno je da uz Uredbu o graničnim vrijednostima sadržaja zagađujućih materija u tečnim gorivima naftnog porijekla ("Službeni list CG", broj 39/10), nijesu objavljeni Prilog 1 "Granične vrijednosti sadržaja zagađujućih materija i druge karakteristike motornog benzina" i Prilog 2 "Granične vrijednosti sadržaja zagađujućih materija i druge karakteristike goriva za dizel motore", pa se daje

Ispravka Uredbe o graničnim vrijednostima sadržaja zagađujućih materija u tečnim gorivima naftnog porijekla

Ispravka je objavljena u "Službenom listu CG", br. 43/2010 od 29.7.2010. godine.

Uz Uredbu o graničnim vrijednostima sadržaja zagađujućih materija u tečnim gorivima naftnog porijekla ("Službeni list CG", broj 39/10), treba da stoji Prilog 1 i Prilog 2, koji glase:

PRILOG 1

Granične vrijednosti sadržaja zagađujućih materija i druge karakteristike motornog benzina

Karakteristike	Jedinica	Granična vrijednost*	
		Minimum	Maksimum
Istraživački oktanski broj		95	-
Motorni oktanski broj		85	-
Napon pare, ljetnji period	kPa	-	60,0
Destilacija:			
- količina isparenja do 100 °C	% v/v	46,0	-
- količina isparenja do 150 °C	% v/v	75,0	-
Sadržaj ugljovodonika:			
- olefini	% v/v		18,0
- aromati	% v/v	-	35,0
- benzen	% v/v	-	1,0
Sadržaj kiseonika	% m/m	-	3,7
Sadržaj oksigenata:			
- metanol	% v/v	-	3,0
- etanol (stabilizator može biti neophodan)	% v/v	-	10,0
- izo-propil alkohol	% v/v	-	12,0
- terc-butil alkohol	% v/v	-	15,0
- izo-butil alkohol	% v/v	-	15,0
- etri sa pet ili više atoma ugljenika po molekulu	% v/v	-	22,0
- ostali oksigenati	% v/v	-	15,0
Sadržaj sumpora	mg/kg	-	10
Sadržaj olova	g/l	-	0,005

* Prilikom određivanja graničnih vrijednosti, primjenjivaće se izrazi iz standarda MEST EN ISO 4259 "Naftni proizvodi-Određivanje i primjena tačnosti podataka u odnosu na metode ispitivanja" prilikom utvrđivanja minimalne vrijednosti i minimalne razlike faktora 2R iznad nule (R-reproduktivnost). Rezultati pojedinačnih mjerenja ocjenjivaće se na osnovu kriterijuma datih u standardu MEST EN ISO 4259.

PRILOG 2

Granične vrijednosti sadržaja zagađujućih materija i druge karakteristike goriva za

dizel motore

Karakteristike	Jedinica	Granična vrijednost*	
		Minimum	Maksimum
Cetanski broj		51,0	-
Gustina na 15 °C	kg/m ³	-	845,0
Destilacija:			
- 95% (v/v) destilata do	°C	-	360,0
Sadržaj policikličnih aromatičnih ugljovodonika	% m/m	-	8,0
Sadržaj sumpora	mg/kg	-	10

* Prilikom određivanja graničnih vrijednosti, primjenjivaće se izrazi iz standarda MEST EN ISO 4259 "Naftni proizvodi-Određivanje i primjena tačnosti podataka u odnosu na metode ispitivanja" prilikom utvrđivanja minimalne vrijednosti i minimalne razlike faktora 2R iznad nule (R-reproduktivnost). Rezultati pojedinačnih mjerenja ocjenjivaće se na osnovu kriterijuma datih u standardu MEST EN ISO 4259.

Podgorica, 26. jula 2010. godine

IZ SEKRETARIJATA ZA ZAKONODAVSTVO